

2018Z16228

Antwoorden op vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over het bericht 'Fiscus blijft informatie achterhouden in rechtszaken om kinderopvangtoeslag' (ingezonden 19 september 2018)

1. Herinnert u zich dat u in de beantwoording op eerdere Kamervragen heeft aangegeven dat de Belastingdienst zich in het bestuursrecht vanzelfsprekend zal houden aan de uitleg van de Hoge Raad, die in het onderhavige geval inhoudt dat de Belastingdienst alle op de zaak hebbende stukken zal overleggen (de uitleg daarvan van de Hoge Raad is als volgt): 'Tot de op de zaak betrekking hebbende stukken behoren niet slechts de stukken die de inspecteur heeft gebruikt ter onderbouwing van zijn besluit. Overeenkomstig het beginsel van openbaarheid van bestuursrecht behoren tot de stukken ook de stukken die de inspecteur niet heeft gebruikt, maar die hij niet heeft gebruikt ter onderbouwing van zijn besluit'?

Antwoord

Ja. Ik heb op Kamervragen van het lid Omtzigt over de uitleg van artikel 8:42 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geantwoord: "Vanzelfsprekend geldt voor de Belastingdienst de omschrijving zoals deze door de Hoge Raad is verwoord."

Ik merk in dit verband nog het volgende op. Uitgangspunt is dat alle op de zaak betrekking hebbende stukken worden overgelegd. Natuurlijk kan er in een concreet geval discussie ontstaan wat precies onder dit begrip valt. Dit betekent ook dat niet voor alle stukken in het project CAF-11 eenduidig kan worden vastgesteld welke onder de reikwijdte van 8:42 van de Awb vallen. Ik heb dit werkterrein heel goed geëxploreerd en er in de paragrafen 3.5.11-baanreizen en 3.11.2-audiet betrekking hebbende stukken zijn die niet eerder aan de rechter zijn versteld. De Landsadvocaat heeft in dat kader aangegeven dat in een dossier als het onderhavige niet bij voorbaat kan worden gezegd dat verslagen van bevindingen en werktekeningen (notities van verificatie werkzaamheden, zoals de aanpak van een brief of een verzoek en telefonnotities, kort) deze betrekking hebben op contactmomenten kwalificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken. Dat zal echt van geval tot geval moeten worden beoordeeld, ook omdat de inhoud van de betreffende stukken per zaak verschilt. Ik heb in dit kader de belastingdiensttoezagen (thema: Toezagen) laten weten dat uit een signaal van transparantie om eenduidige discussies te voorkomen over de reikwijdte van het begrip op de zaak betrekking hebbende stukken ik in beginsel een ruimhartige vertolking van stukken voorsta.

In de openbare beroepsprocedures in het CAF-11 Hout project betekent dit bijvoorbeeld dat alle op de zaak betrekking hebbende stukken gecontroleerd worden en zo nodig aangevuld worden. Het verslag van bevindingen en de werkzaamtekeningen (waaronder telefonnotities) worden bovendien in alle zaaier praktisch versteld, ook als ze in die concrete zaak schriftelijk genomen niet op de zaak betrekking hebben. Tussen een betreffende notitie, en andere stukken mag ik wel dat ruimhartig met dit verslag zal worden omgegaan. Voor de gewetensvolle vermelding van wat de toezeggingen over het laatste laat dat in een uitzonderlijk geval bepaalde passages of stukken met een beroep op artikel 8:29 Awb uitsluitend aan de rechter zullen worden verstrekt, bijvoorbeeld als het gaat om vertrouwelijke informatie of anderszins wettelijk beschermd informatie.

2. Betreft het dus dat als de telefonnotities toegevoegd dienen te worden, alle werkzaamtekeningen toegevoegd dienen te worden (tenzij een beroep gedaan wordt op artikel 8:29 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij de Belastingdienst geen medewerking mag geven aan bepaalde stukken niet verschaft worden of alleen aan de rechter gegeven worden)?

Antwoord

Nee. In zijn algemeenheid geldt, voor andere zaken dan CAF-11, dat van geval tot geval zal moeten worden beoordeeld of notities zich inhoudelijk kwalificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken ex artikel 8:42 Awb. Gezien de ruime interpretatie die ik voorts zal in aanvaarding daarvan in de onderhavige casus zal alle telefonnotities (practisch) verstrekt worden.

3.

Heeft u kennis genomen van het artikel in Trouw: "Fiscus blijft informatie achterhouden in rechtszaken om kinderopvangtoeslag"? 1)

Antwoord
Ja.

4
Klopt het dat de fisus niet alle telefoonnotities in het dossier deestoot heeft in de onderhavige casus?

Antwoord
Ja, niet alle notities zijn overgelegd, omdat een aantal ervan door Toeslagen niet zijn geïncasseerd als op de zaak betrekking hebbend stuk.

5
Wilt u controleren of alle gepubliceerde notities handig zijn van tijd geven van de halve notities, die niet naar handig zijn? Wilt u dan voor al kijken naar bijvoorbeeld notities met de data 10 juli 2014 en 5 december 2014?

Antwoord
In deze zaak zijn niet alle notities overhandigd. Zoals aangegeven bij vraag 1, ben ik van mening dat deze notities, de werkzaamheden en het verslag van bevindingen ruimhartig moeten worden versprekt. Ik heb Toeslagen opdracht gegeven deze stukken alomvattend, proactief aan belanghebbenden beschikbaar te stellen, ook wanneer ze strikt genomen niet als op de zaak betrekking hebbend kwalificeren.

6
Klopt het dat op 9 december 2014 bij de notitie staat: "LET OPI: Surfer niet melden dat er sprake was van rechtmatigheidsonderzoek om verhoogd toezicht. Dit bezwaar, klacht of andere afwijkinge behoeven (niet) te worden gemeld."? Riedt de behoeven aan contact op te nemen met het IST team via Toeslagen IST CAF_Postbus. Beoordeling CAF.L1, geen toekenning, bewijst, klopt niet aldus?"

Antwoord
Ja. Deze notitie is een collegiale handreiking om de collega's die belast zijn met de (bezuur)behandeling de context van deze bezwaren mee te geven. Het is geen vastgestelde werkinstructie, maar meer een communicatie op operationeel niveau. De handreiking is bedoeld om collega's erop te attenderen dat een spontaan toezicht niet noodzakelijk deze vormgeving heeft plaatsgevonden. Het toezicht is mede ingegeven door de moeilijke rol van het betrokken gastouderbureau als facilitator van misbruik. Het betrokken gastouderbureau mocht er op dat moment niet van op de hoogte raken dat er een toezichtsonderzoek naar zijn werkwijze rol als facilitator liep, om het onderzoek niet te verscherpen. Uiteindelijk diene elke bezwaarder van de hand van wet- en regelgeving beoordeeld te worden. Om te waarborgen dat dit ook de wettelijke gebeurtenis is een team verantwoordelijk voor de coördinatie hiervan.

7
Daar is de mening van deze notities gewonnen aan de rechter voorgelegd hadden moeten worden en dat het aan de rechter (en dus niet aan de Belastingdienst) is om te bepalen of zij relevant zijn voor de zaak?

Antwoord
Ja. Zoals in het antwoord bij vraag 1 is aangegeven zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld of notities kwalificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken ex artikel 3:42 van de Awb. Ik sta daarbij een ruimhartige verstoring van stukken voor. Deze notities hadden naar mijn mening in de betreffende notities van de rechter moeten worden overgelegd.

8
Klopt het dat de Belastingdienst tijdens de zitting verkaarde dat het de bevindingen van 30 september 2014, waarin stond dat er recht was op zorgtoeslag, niet in het dossier gedaan had omdat het niet relevant was voor de beslissing om toeslag stop te zetten?

Antwoord
Uit het procesverbaal van de zitting blijkt inderdaad dat de verlegende van Toeslagen heeft aangegeven van mening te zijn dat het verslag van bevindingen geen op de zaak betrekking hebbend stuk is, omdat de aantekeningen daarin niet van invloed zijn geweest op de vaststelling van het recht op kinderopvangtoeslag. Tevens heeft de procesverlegende aangegeven om notities te overleggen. In zijn uitspraak van 25 september jl. heeft de bestuursrechter overigens

het verzoek van eiseres om de Belastingdienst op te dragen nadere stukken, zoals telefoonnotities of andere interne notities in het geding te brengen afgeleverd. Tevens heeft de bestuursrechter (en overvloedig) geoordeeld dat indien de inhoud van de nadere stukken in de procedure zou worden betrouwen, dat niet tot een ander oordeel over de bestreden besluiten of de verzoeken tot schadevergoeding zou leiden.

9

Deelt u de mening dat het aan de rechter en aan de rechter alleen is om te bepalen of dit stuk relevant is?

Antwoord

De Inzage in op de zaak betrekking hebbende stukken komt als eerste aan de orde in de *Interne Raad van Advies* (in de *Interne Raad van Advies*). Het is dus, immers, uitsluitend Toeslagen in die fase beoordeeld wat in de zaak betrekking hebbende stukken zijn. Voor de verdere ontwikkeling van het dossier heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 4 mei 2019 richtlijnen gegeven (de in vraag 1 geduide 'stukken als hiervoor onder I) en I) bedoeld'). Wanneer in geschil is of een stuk te kwalificeren is als zijnde 'op de zaak betrekking hebbend' is het laatste woord uiteraard aan de rechter.

10

Wilt u de antwoorden op vragen 13, 14, en 15 herzien die vragen naar interne instructies om onder andere toezicht en niet toe te kennen? U ontkenndat ze bestonden, maar misschien ligt dat nu anderszins?

Antwoord

Ik heb op 30 augustus jl. in antwoord op vragen van het lid Ontzigt aangegeven dat ik de bevoegdheid niet heb aangemerkt. Dit is nog steeds het geval. Er is op dit moment dan ook geen aanleiding de genoemde antwoorden te herzien. Wel merk ik op dat Toeslagen in sommige gevallen - om te voorkomen dat ten onrechte toekenning plaatsvindt - geen toelagen toekent van in het kader van de belastingen aanpakken die in het geding zijn. Dit heeft Toeslagen ook op de getuigenlijst wijzen gedaan bij de toelagenaanpakken van het lid Ontzigt. Zoals ik ook in de bevestigende Kamerbrief aangegeven heb, zijn de beschikkingen tot stopzetting van de toelagen in de CAF 11 zaken onvoldoende gemotiveerd, is Toeslagen te lang geweest met het verstrekken van informatie en heeft de behandeling te lang geduurd.

11

Wilt u zich niet verborgen bij het antwoorden achter het feit dat het een lopende zaak is, aangezien het juist dan belangrijk is dat alle stukken op tafel liggen tijdens de rechtszaken en de rechter op basis van alle stukken een besluit kan nemen?

Antwoord

Zoals in het antwoord bij vraag 1 is aangegeven zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld of het in het kader van de belastingen aanpakken van het lid Ontzigt van de CAF 11 stukken is dat daarbij een ruimhartige uitsluiting van stukken voor.

12

Is het in het CAF 11-kaske wel bekend dat met alle stukken zijn overlegd aan de rechter?

Antwoord

Toeslagen beoordeelt of stukken kwalificeren als 'op de zaak betrekking hebbend'. Gebaseerd is dat daarbij in het verleden in individuele gevallen een oordeel over de beoordeling is gemaakt. Ik sta een ruimhartige uitsluiting van stukken voor. Dit betekent dat in de komende herzieningen alleen alle in het antwoord op vraag 1 genoemde stukken zullen worden verstrekt, ongeacht of zij strikt genomen kwalificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken in de zin van artikel 8:42 Awb.

13

Welke maatregelen neemt u naar aanleiding van het achterhouden van notities bij de rechter tegen het arrest van de Hoge Raad in en tegen uw belofte aan de Kamer?

Antwoord

Ik heb de landvoorsitter gevraagd om de herziening van de dossiers, die op dit moment nog onder de rechter zijn, over te nemen en in dat kader te beoordelen of Toeslagen alle op de zaak betrekking hebbende stukken heeft overgelegd. Daarbij sta ik een ruimhartige interpretatie van dit

begrip voor zaken als belanghebbende om bepaalde stukken heeft gevraagd. Als blijkt dat niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken zijn overgelegd, zullen deze asnog worden ingebracht.

14
Wat kan een burger (of bedrijf) doen wanneer hij vermoedt dat de Belastingdienst niet alle stukken overlegt bij de rechter in het bestuursrecht? Heeft de burger op dit moment enig rechtsmiddel?

Antwoord

Als een belanghebbende gemotiveerd heeft gesteld dat een bestuursorgaan niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken heeft overgelegd, dan kan hij de rechter vragen het bestuursorgaan te verplichten deze stukken alsnog over te leggen. Indien het bestuursorgaan niet voldoet aan de verplichting om stukken over te leggen, is het op grond van artikel 8:31 van de Awb aan de rechter om daaruit de gevolgtrekkingen te maken die hem gelden voor komen.

Unbevestigd kan men tevens het niet afgeven van de herovername als een verzoek om een voorlopige voorziening en rechtterlijk oordeel omwent de volledigheid van het dossier kan vragen. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid ook gebruik gemaakt.

15
Is het hier gesignaleerde probleem een incidenteel probleem of een structureel probleem?

Antwoord

Zoals in het antwoord bij vraag 1 is aangegeven en van geval tot geval moeten worden beoordeeld of het niet juist liden als op de zaak betrekking hebbende stukken, in artikel 8:42 van de Awb. In zoverre kan niet gesproken worden van een structureel probleem. Iedere zaak staat immers op zichzelf. Ik heb in het antwoord op vraag 1 aangegeven dat ik een ruimhartige verstrekking voorzie. In zijn algemeenheid zal dat (moeten) leiden tot het verstrekken van stukken dan in deze specifieke zaak is gevraagd. Ik verwijs verder naar de begeleidende brief aan uw Kamer.

16
Kunt u geraden dat de Belastingdienst, behalve het volledige dossier aan de rechter voorlegt? Welke acties zullen ondernemen om daarvan te zorgen?

Antwoord

Zoals in het antwoord bij vraag 1 is aangegeven en van geval tot geval moeten worden beoordeeld of het niet juist liden als op de zaak betrekking hebbende stukken, in artikel 8:42 van de Awb. In zoverre kan niet gesproken worden van een structureel probleem. Iedere zaak staat immers op zichzelf. Ik heb in het antwoord op vraag 1 aangegeven dat ik een ruimhartige verstrekking voorzie. In zijn algemeenheid zal dat (moeten) leiden tot het verstrekken van stukken dan in deze specifieke zaak is gevraagd. Ik verwijs verder naar de begeleidende brief aan uw Kamer.

17
Wilt u nog dat ik u herinner aan het feit dat:

- de Nationale ombudsman in 2017 in deze zaak concludeerde: "Toeslagen heeft een groot aantal gedrammele zaken afgevoerd waarbij de aanspraak op financiële stukken niet liden als op de zaak betrekking hebbende stukken, in artikel 8:42 van de Awb. In zoverre kan niet gesproken worden van een structureel probleem. Iedere zaak staat immers op zichzelf. Ik heb in het antwoord op vraag 1 aangegeven dat ik een ruimhartige verstrekking voorzie. In zijn algemeenheid zal dat (moeten) leiden tot het verstrekken van stukken dan in deze specifieke zaak is gevraagd. Ik verwijs verder naar de begeleidende brief aan uw Kamer."
- b) het niet melden van de zelfevaluatie CAF11 toen om een intern onderzoek gevraagd werd (omdat dat twee verschillende dingen zouden zijn);
- u eerst medede dat er maar vier stukken waren en later nog twee andere stukken vond en die moesten worden? K)

Antwoord

Ik heb Toeslagen opdracht gegeven om in zaken waarin de behandeling van het bezwaarschrift langer heeft geduurd dan twee jaar, ook als door de ouders daar niet om is verzocht, immateriële schadevergoeding toe te kennen vanwege schending van de redelijke termijn. Ik verwijs verder naar de begeleidende brief aan uw Kamer.

In mijn brief van 11 september jl. (Kamersluisen II 2017-2018, 3.1066, nr. 428) heb ik als volgt gereageerd op de vraag van uw Kamer of er in het kader van het onderzoek naar «Open play» maar «air play» een intern onderzoek is gedaan naar de operatie «CAF 11 Heren». En indien dit het geval was, of uw Kamer het rapport uit 2015 zou mogen ontvangen.

"Het onderzoek «Geen powerplay maar fair play» is een onderzoek van de Nationale ombudsman uit 2017. Naar aanleiding van dit rapport van de ombudsman is er geen intern onderzoek naar «CAF 11 Hawaii» uitgevoerd. Wel heeft de Belastingdienst een zelfevaluatie uitgevoerd naar de casus in februari 2016. De zelfevaluatie viel dus niet onder de gestelde vraag, maar het was tegelijkertijd beter geweest om het bestaan van deze eerdere zelfevaluatie wel te noemen.

Ik heb uw Kamer op 20 augustus en 4 september jongafgelezen (Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nrs. 3085 en 3086) respectievelijk zes en twee interne documenten over de kinderopvangtoeslag ter vertrouwelijke inzage toegestuurd. Bij het vertrouwelijk verstrekken van documenten over deze casus zijn in eerste instantie abusievelijk twee documenten niet meegezonden. Een van deze stukken is in eerste instantie niet gevonden. Van het andere stuk lieten onrechtvaardiggevoerd dat het niet op CAF 11 betrekking had. Ik heb deze stukken zowel u als het bureau van mijn directeur, mevrouw Kamer, gestuurd.

18
Bij hoeveel ouders is de kinderopvangtoeslag op vergelijkbare wijze stopgezet in 2014 en 2015? Kunt u aangeven hoe de zaken zijn afgehandeld?

Antwoord
In het project CAF 11 Hawaii is in 235 gevallen de kinderopvangtoeslag in 2014 stopgezet. Het project CAF 11 Hawaii heeft niet geleid tot stopzettingen van kinderopvangtoeslag in 2015.

19
Bent u bereid om de gang van zaken rond het stopzetten van de kinderopvangtoeslag nader te onderzoeken en hier serieuze openbare lessen uit te trekken?

Antwoord
Zoals is aangegeven in de brief aan de Nationale ombudsman van 7 november 2017 (2017-0000211077), die op 10 november 2017 naar uw Kamer is gestuurd, werd de methode van stopzetting al voor de start van het onderzoek door de Nationale ombudsman in het meegezonden. Vooraf versijde naar de bepalende brief aan uw Kamer.

20
Kunt u deze vragen een voor een en binnen twee weken beantwoorden?

Antwoord
De vragen zijn afzonderlijk en binnen de reguliere termijn van drie weken beantwoord.

1) <https://www.trouw.nl/home/focus-blijft-informatie-achterbouden-in-rechtszaken-com-kinderopvangtoeslag-a-739496a/>

2) Kamerstukken II, vergaderjaar 2017/2018, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 3085

3) Rapport Nationale ombudsman 2017/082, 'geen games play maar fair play'

4) Kamerstukken II, vergaderjaar 2017/2016, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 3065

5) Kamerstukken II, vergaderjaar 2017/2016, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 3066